

Cultura Poporului

GAZETA SOCIETĂȚII „CULTURA POPORULUI“

DIRECTOR

General de Divizie N. PETALA
COMANDANTUL CORPULUI VI ARMATĂ

ABONAMENTE ANUALE:-

pentru cititori 30 Lei
" autorități 60 Lei
" întreprinderi financiare 100 Lei

PREȘEDINTELE COMITETULUI SOC. „CULTURA POPORULUI“

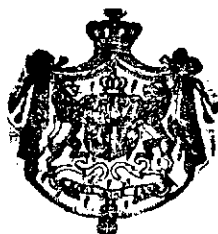
V. DIMITRIU

RECTORUL UNIVERSITĂȚII CLUJ

Redacția: Str. Dorobanților 11

Secretar de Redacție: **VASILE D. CHIRU** (Telefon No. 15—74)

Administrația; Str. Dorobanților 11

Bine ai venit Alteță

A. S. R. Principele Moștenitor CAROL al României.

Bucură-te cetate de apururi Românească.

Bucură-te oraș al pătimirilor trecute.

Bucură-te și fiil mândru, zidurile vechi tale așezări, zidurile „Koloșvarului“, s'au surpat ca temelii vechiului Erihon, și în locul lor s'a înălțat catapeteazma d'aurită a templului culturei și libertăților românești: Clujul, vechi Napocă strămoșească.

Fericite Cluj, sună din trâmbițe de aur, îmbracă-ți veșminte de sărbătoare, să prea slăvești împlinirea scripturii prorocită de secolii de sufletul Românesc.

Prea mărește ziua fericită în care Făt-frumos, Craiul Domnesc, Vlăstarul Regesc, Salul înfrâșării cetățenilor tăi, pășește pe ulițele tale desrobite.

Sărbătorește bucuria învierii tale, și adu prinosul închinării tale de mulțumire și laudă Domnului Dumnezeuului tău, că te-a învrednicit să ajungi ziua în care, simbolul vitejiei naționale: Alteța Sa Principele Moștenitor Carol, nădejdea noastră viitoare, deschide larg porțile tale descurate de soldații Augustului și marelui său părinte Majestatea Sa Regele Ferdinand I; și ai Lui.

Și strigă cu sufletul curat, cu inimă curată:

Bine-ai venit Alteță pe plaiurile noastre.

Cultura Poporului.

Tara Românească

Astăzi nu e chiar mare rușine pentru un Român, să nu cunoască Tara Românească. Abia de curând ne-a ajutat Dumnezeu, de-am isprăvit războiul, prin care ne-am întregit-o așa cum este ea astăzi. Îmi aduc aminte de vorba D-lui Goga, astăzi ministru, că zicea într-o zi din luna lui Mai, acum șapte ani în Sibiu: ci-că noi n'aveam o Tară, ci noi, Românii din aceste părți, avem numai satul nostru. Dar acum am isprăvit războiul și ne-am făcut Tara Românească întreagă, la loc, așa cum a lăsat-o Dumnezeu. Acum, fiind prea scurtă vremea de la isprăvitul războiului până astăzi dar având și alte necazuri pe cap, mai rar s'au găsit ici colea Români, cari să-și facă vreme de a umbla prin țară, să o vadă și să-o cunoască. De aceea spuneam, că astăzi încă nu e chiar mare rușine, dacă nu o cunoști.

Este însă o mare rușine pentru un Român, care nu vrea să o cunoască, ci se face nznai, n'aude, nu vede... Ca și când ar trebui să fie lipit pământului și numai străinii ar avea dreptul să cunoască Tara Românească.

Așa m'am gândit, că această gazetă a Culturii Poporului ar face un lucru cu minte, dacă ar scrie cât se poate de bine și cât de adeseori despre Tara Românească, așa cum este ea lăsată de la Dumnezeu și cum ar trebui să o cunoască tot Românul. Și m'am mai gândit să fac eu începutul aici în această gazetă.

Că nu se găsește numai un singur sat în Tara Românească, ci sunt peste opt mii de sate, și apoi mai sunt și cătune câtă frunză și iarbă. Și nu m'aș putea apuca de a pomeni toate satele, că n'aș isprăvi-o. Îmi pare rău destul, pentru-că sunt foarte multe fără căini și case fără stăpâni, a-junse pe mâna străinilor, care fac fel de fel de vorbe și prostesc mintea oamenilor. Așa, să lăsăm povestea satelor pe altă dată.

Să umblăm puțin prin orașe și orașelele de târg.

Iată mai întâi de toate o listă a orașelor și târgurilor mai de seamă din Tara Românească; le scriu după rânduiala alfabetului:

Abrud, Aiud, Alba-Iulia, Alexandria, Arad, Baia de Criș, Baia-Mare, Baia Sprie, Bacău, Balcic, Băli Babadag, Bărlad, Bazargic, Beclean, Beiuș, Bistrița, Blaj, Bocșa, Botoșani, Brad, Bran, Brăila, Brașov, București, Buzău, Buziaș, Cahul, Calafat, Gălărași, Câmpina, Câmpeni, Câmpulung, de pe Mușcel, Câmpulung de pe Moldavița, din Bucovina, Caracal, Careii, Mari, Caransebeș, Cernăuți, Cernăvoda, Cetatea Alba, Chișina Nouă, Chișinău, Cluj, Cohalm, Con-

stanța, Corabia, Cotnari Craiova, Curtea de Argeș, Dej, Deva, Dicioșanțmartin, Dorohoi, Drăgășani, Făgăraș, Făget, Fălticeni, Feldioara, Focșani Galați Gherla, Giurgiu, Gurahumorului, Hârșova, Hațeg, Hotin Huedin, Hunedoara, Huși, Iasi, Ibașfalău, Isacea, Ismail, Lugoj, Măcin-Mahmudia, Margalia, Mărășești, Marghita, Maribadna, Mediaș, Megidia, Mercuria-Ciuc, Mizil, Năsăud, Neamțu, Ocnele Mari, Odorhei, Oltenița, Oravița, Orhei, Oșorhei, Oradea-Mare, Orăștie, Orșova, Petroșeni, Piatra, Ploiești, Fitești, Rădăuți, Râmnicul Sărat, Râmnicul-Vâlcea, Reghin, Reni, Reșița, Roman, Roșiori de Vede, Salonta Mare, Sângeorciu, (Sf. Gheorghe), Sânmiclăușul, Sânmiclăușul-Mare, Satu-Mare, Sebeșul săsesc, Seini, Serecia, Sibiu, Sighetul Maramureșului, Sighișoara, Siliștea, Simleu, Sinaia, Slănicul-Prahovei, Slatina, Soroca, Storojineț, Suceava, Sufina, Târgoviște, Târgul-Jiu, Târgul-Mureș, Târgul-Ocnă, Târgul Săculilor, Tâșnad, Tecuci, Tighina, Timișoara, Tulcea, Turda, Turnu-Măgurele, Turnu-Severin, Turtucaia, Vâlcov, Vălenii de Munte, Văslui, Vatra-Dornii, Zălau, Zărnești, Zimnicea.

Așa gândesc eu, că se cuvine ori-cărui Român deștept să știe cel puțin numele orașelor și Târgurilor din Tara Românească. Apoi, dacă le știe numele, le găsește de bună seamă, întrebând din om în om, vorba ceea, cum a nemerit orbul Brăila. Dar nu e destul să le știi numai numele, ci mai trebuie să le știi și istoria lor și obiceiurile. Atâta știe vezi bine, tot omul, că în toate orașele acestea în noaptea de paști trage clopotele de Sfânta Înviere și cu făclii aprinse cântă: „Cristos a înviat“, că e o singură lege creștinească în toată Tara Românească și un singur cântec.

Apoi încolo, în toate orașele, unde te-ai duce la târg, cu vre-o treabă, poți să știi, că vorba dulce, mult aduce, și omul prost tot de năcaz a fost, că dă nouă și ia două, și-apoi chiar românească să fie, dar și minciuna-i vorbă, numai să găsești un prost, care să te creadă, că oameni deștepti sunt destul, care au mâncat învătătura cu lingura.

Nu mai cât puțin sunt aceia, cari înțeleg cum a zidit Dumnezeu Tara românească.

Eu am învățat-o dela un cioban, care a umblat mult.

Adecă este un munte și un nor cu ploaie dela Dumnezeu. Că apa e mai multă decât pământul uscat și pe rotogolul pământului zice, că să fie trei părți de apă și numai una de pământ uscat, iar apa este pusă hotar pământului.

Acum, așa cum îl vezi muntele ăsta, că e unul singur și norul ăsta, cum este el unul singur, ploaia se scurge pe două ori pe trei părți în două trei ape și muntele cu tot pământul lui tot numai unul singur rămâne și nu se poate împărți cu apa. Că apa trece și petrele rămân. Și toate c-astele și toate vâile sunt tot ale muntelui. Așa a făcut Dumnezeu Tara Românească. Din Măgura Hărghitii de o parte toate apele se scurg în râul Mureșului, dar de altă parte se adună toate apele în Olt, și pe a treia parte în Siret. Și toate apele care se varsă în Mureș îmbrățișează o parte de țară, ca să-i zici Tara Mureșului. Iar apele care se varsă în Siret, cuprind Tara Siretului, cum cele care se bagă în Olt, toate spală Tara Oltului. Și cum se întâlnesc toate trei brațele de țară: a Oltului cu a Mureșului și cu a Siretului pe a Măgura din Munții Hărghita și cum Măgura este una singură, așa și cele trei brațe de țară sunt numai trei ramuri dintr'un pom. Că așa a făcut Dumnezeu Tara Românească, ca pe un pom cu ramurile lui și cu rădăcinile lui.

Că și din Muntele dela Pasul Rodnei se duc trei brațe de țară: unul pe valea Siretului, altul pe valea Tisei și altul către țara Someșului. Tot în trei brațe se rămurește țara și de pe Muntele Pietrosul: o parte către Someș, alta către Mureș și a treia către Siret. Apoi de pe Bătrâna tot așa: se duce o parte în țara Someșului, alta în țara Crișurilor, și alta cu Arișul în vale a Mureșului. Alte trei ramuri se pornesc de pe Ciucaș: o ramură de țară către Olt, alta cu Teleajănul către Ialomița și al treilea braț cu apa Buzăului către Siret. La fel știe ciobanul de pe Giuvala, că într-o parte se scoboară către Olt, într'altă parte către Ialomița și într'altă parte de țară cu apa pe Argeș în jos.

Dar ce minune! Doar nu sunt numai munții cei mari făcuți așa mai este și Dealul dela Morărești, de pe care apa se duce la răsărit prin țara Argeșului, la miază-zi în țara udată de apele Vedei, iar către Apus cu apa Topologului se rămurește țara Jiului.

Cum nu poți să tai crengile unei ramuri și cum nu poți să tai ramurile unui pom, tot așa nu poți să pui hotarul de țară pe vârful muntelui, de unde se împărțește locul în trei brațe. Ca la Ciucaș, ca la Giuvala, așa este și la Relezat, și la Piatra Albă. De o parte se întinde brațul de țară al Mureșului, care primește apa Streiului, alt braț către Miază-zi cu apa Cernei, iar al treilea braț de țară cu apa Motrului în Valea Jiului

O rămurire de trei brațe de țară pe mai vede și în hotarul satului Muculeni din Basarabia. De-o parte se întinde țara udată de apele Nistrului, la Apus se întinde țara Prutului cu apele lui, iar cătreiază-zi vezi brațul de pământ de ara udată de apele Cogălnicului și Ialspugului.

Așadar țara românească este țela Dumnezeu un pom cu ramurile lui, care sunt: țara Nistrului, a Prutului, a Siretului, a Oltului, a Mureșului, a Someșului, a Crișurilor, a Timeșului, a Tului, a Vedei, a Argeșului, a Ialomitei și care Românii mai vorbește astăzi de „Vechiul Regal” și de „Ardeal”, când nici robia de sute și de mii de ani n'a putut opri trecerea Oltului din țara Făgărașului prin Turnul Roșu către Râmnicul Vâlcea și către Dunăre până la Turnul Măgurele, să-i crepe obrazul de rușine și apa Oltului să-i spele rușinea de pe obraz, chiar acolo unde și-a tăiat Oltul drumul cu puterea de la Dumnezeu printre munți pe la pasul Turnului Roșu, unde pe mulți dușmani ai Românilor l-a bătut Dumnezeu, cu sabia de foc.

Acum noi să isprăvim vorba cu orașele, pentru că vedeți și Domnia voastră, în orașe sunt mai multe păcate, ca la sate. La orașe se adună mai multe necurătenii, spurcăciuni, murdării, nebunii și alte boli, pentru aceea orașele ce găsești tot pe lângă râurile mai mari, ca să fie apă destulă. Adecă să zicem la București, se adună de pildă în capetele unor oameni răia și păduchii de socialiști, de grevă, ori de alte necurătenii, care îi roade la creeri și trebuie să se adune din când în când la un loc în gloate mari, să se scarpine unii de alții. Atunci, după obiceiul locului les pomplării afară la locul de adunare și dau drumul la toate talumbelile de apă peste capetele acelor răioși, ca să se curețe toți de odată. Destul de rău, că astăzi s'a cam uitat obiceiul acesta, pentru că așa nu obicei la Adunarea Deputaților, ba chiar și la Senat, se face astăzi slujbă bună. De aceea trebuie să fie apă multă în Dâmbovița și de aceea au trebuit să pună Nenea Bucur Ciobanul

temelia Bucureștilor lângă Dâmbovița.

Iar celelalte orașe mai mari sunt și ele tot pe lângă râuri mari.

Să o luăm numai pe valea Oltului în sus: Turnu-Măgurele Caracal, Slatina, dragășani, Ocnele-Mari, Râmnicul Vâlcea, Sibiu, Făgărașul, Brașovul, Sfântul Gheorghe, Miercurea Ciucului. Unele, cum e Sibiu și Brașovul nu sunt chiar pe marginea Oltului, dar apa lor tot în Olt se scurge.

Apoi să ne scoborâm pe valea Mureșului, pe la Toplița, Reghin, Târgul Mureșului, Aiud, Alba-Iulia, Orăștie, Deva, Lipova, Arad, până la Nădlac.

Dar cea mai românească este apa Siretului, că spală mulți străini. Las că țara udată de apele Siretului, (Moldova dragă) este cea mai mare dintre toate brațele de țară, iar Siretul cu țara lui ne-a scăpat de urgia răsboiului, că totată lumea s'a îmbuzat în Moldova, când era primejdia mai mare și acolo a mâncat Neamțul bătaia să o pomenească, cât va trăi. Pe la Mărășești, Neamțule, să-l pomenești. Cum zic, Moldova ne-a mântuit țara românească, și apa Siretului, că fără ele ne prăpădiam ca Sărbii prin străinătăți. În țara Siretului avem: Rădăuții, Suceava, Romanul, Galați, Tecuci, Bârladul, Vasluiul, Buzăul, Râmnicul Sărat, Focșanii, Ocna, Bacăul, Piatra, Vatra Dornii, Câmpulung, Gurahumorului, și Neamța.

În țara Prutului: Cahul, Huși, Iași, Cernăuți.

În apele Nistrului: Soroca, Orhei, Bălți, Chișinău, Tighina.

Din țara Tisei numai Sighetul Maramureșului.

În țara Someșului: Cluj, Gherla, Dej, Bala Mare, Satu-Mare, Bistrița, Năsăudul.

În Crișurilor: Oradita Mare, Salonta, Beiușul, Bradul, Buteni.

În țara Timeșului (Băna) Caransebeșul, Lugojul, Timișoara și Reșița.

În țara Jiului: Târgul Jiului, Craiova și Bechetul. Să băgați de seară, că orașul Bechet numai acum se zidește. La 28 Iulie se împartesc locurile de case la lițitașle pe prețuri foarte ieftine, numai să zidești casa în trei ani. Ci-

ne vrea să se așeze acolo capătă loc de case ieftin.

În țara Vedei: Roșiori de Vede și Alexandria.

În țara Argeșului: Câmpulung, Curtea de Argeș, Pitești, București.

În țara Ialomitei: Sinaia, Câmpina, vâlenii de Munte, Ploiești, Târgoviște, Mizil.

Pe malurile Dunării: Mahmudia, Tulcea, Isacea, Măcin, Hârșova, Cernavoda, Siliștea. Turbacia toate pe malul drept. Iar pe malul stâng: Turnu-Severin, Calafat, Bechet, Turnu Măgurele, Zimnicea, Giurgiu, Ottenița, Călărăși, Brăila, Galați, Reni, Ismail, Chilia nouă.

Pe malul Mării Negre avem: Cetatea Albă, Vălcov, Sulina, Constanța, Mangalia, Balic.

Acum să-mi spuneți D-voastră: unde este împărăția Ardealului și care este Ardealul. Ori nu este vorba asta rana cea mai dureroasă, care ne-au lăsat-o amintire dușmanii neamului, ca să tragem grația prin ruperea crengilor și a ramurilor acestui pom, care este țara românească? Puteți să-mi spuneți, pentru că eu nu mă bat să ajung împărat peste împărăția Ardealului, fiind că nu sunt chiar și în țara orbilor numai chioru poate fi împărat. Ci eu sunt numai un cioban, care am învățat să cunosc țara românească dela alt cioban care mi-a zis-o din fluier.

Vasile Vlaicu.

Adevăruri Cooperatiste

Cooperajia urmărește: Infăptuirea solidarității omenirii, întărirea moralei omenirii și organizarea consumației prin producție; și are la bază: dreptul de proprietate al individului, muncă și corectitudinea, spre mare deosebire de socialismul bolnav numit „bolșevism” sau „comunism” cari urmărește proprietatea corectă.

A face cooperajie nu însemnează a aștepta totul dela stat; ci a te organiza, folosindu-te de avantajele ce ți-le dă statul spre a ti ușura nevoile vieții.

Serbarea școlară din com. Filipești județul Brăila

În ziua de 12 Iulie 1921 (Sf. Petru) orele 3½ p. m. a avut loc în grădina școlii din această comună, o mare serbare de finele anului școlar 1920/21, organizată de D-l I. G. Săndulescu, Dirigințele școlii cu concursul D-lor Șt. Săndulescu, Iancu Stanciu și Ghe. Boboc învățătorii școlii, în asistența autorităților locale și a unui mare număr de locuitori dornici să-și vadă rezultatul de un an, de muncă al copiilor lor.

Serbarea s'a deschis prin „Imnul Regal” cântat de corul elevilor acestei școli sub conducerea D-lui învățător Șt. Săndulescu, urmând cuvântarea ocazională a D-lui I. G. Săndulescu Dirigințele școlii după care D-l Dimitrie Perianu avocat din București și fiu de sătean din această comună, recunosător acestei școli la care și-a câștigat primele cunoștințe elementare și în amintirea memoriei defunctului său frate Dr. Alecu Perianu mort în răsboiul pentru întregirea neamului repetă declarația pe care a făcut-o și în scris că acordă pe vecie un premiu de 300 lei anual, ce va purta numele de „premiul Doctor Alecu Perianu” și care se va da în fiecare an celui dintâi dintre absolvenții.

Urmează apoi diferite producții ale elevilor pentru reușita cărora întreaga adunare îi răsplăteau cu oplauze.

Urmă apoi cuvântările rostite de D-nii învățătorii Șt. Săndulescu, Iancu Stanciu, Ghe. Boboc și de Preotul I. Todescu, prin care se dau diferite sfaturi părinților, ele-

viilor și mai ales absolvenților după care apoi se procedează la distribuția premiilor constând din coroane de flori lucrate de elevi, cărți donate de învățătorii școlii și diferite lucruri donate aparte de D-l D. Perianu, iar absolventului Bruzea Petre pe lângă aceste premii i s'a dat și premiul „Dr. Alecu Perianu” de 300 lei chiar personal de D-l Advocat Perianu, îndemnând pe absolvent să fie silitor și de aici înainte la carte.

D-l I. G. Săndulescu Dirigințele școlii încheie serbarea mulțumind călduros D-lui Perianu pentru premiile ce a donat, dând un bun exemplu și altora, mulțumeste apoi autorităților locale pentru concursul dat școlii și sătenilor participanți.

Serbarea s'a terminat la orele 6 p. m.

Ioan R. Chiru,
Notarul comunei.

De vorbă cu cehii noștri

Maxim Boșcălanu. Măriței Bucovina. — Compătimitind suferințele Dv. îndurate în prinsoare, Domnul Director, vă trimite cu drag foaia noastră. Povestii tuturor consătenilor și prietenilor Dv. cele ce ați văzut petrecându-se în țara rusească de când legile și omenia au fost alungate de o mână de nebuni. Arătați tutulora ce a ajuns o țara bogată și un popor mare, prin uneltirile streinilor laclubați în Rusia. Să alle toată suflarea Românească, și să strângă frățeste rândurile în fața streinilor ce uneltesc și pe la noi.

FOLIA GAZETEI „CULTURA POPORULUI”

Asasinul

Esia încă repausată „Acțiune” a lui Victor Ionescu.

Unul din colaboratorii gazetei, reporterul politic F., s'a gândit să dea ziarului un roman „senațional”.

Scopul lui era, cu deosebire, de a dobândi cehii în lumea evrească, în care foaia nu prea se căsăta.

Oreu se scrie un roman, fie el chiar „senațional”!

De aceea F. s'a mulțumit să alcătuiască două s'au trei folioane și a și început publicarea povestirii, susținând că „a compus volume întregi”.

S'a întâmplat, că isprăvile evreilor lucrării lui F. — înscrise simplu, gazetărește — să placă mult publicului către care erau îndreptate. Romanul se ocupa de „tainele cehiei israelite”.

Tirajul gazetei a început din zi în zi. Ba ceea ce era mai neobișnuit, se măria și... în trecut intrucât se pomenește o ploacă de cereri de numere vechi la administrație.

Deși se hău prețuri îndoit și în armă, chiar înțerețe pe nume-

rile vechi, totuși ele erau meren mai căutate. — Aș vrea să lau niște numere vechi din „Acțiunea”, gopt o doamnă sfioasă, deschizând cu teamă porcă ușile administrației.

— Ce numere?

— Din romanul la curs. Mi-ar trebui — cum să ai? — numerele în cari s'a tipărit începutul dragostei dintre Isaac și Ruhala.

— Începutul? Eu nu cetesc pe Isaac și pe Ruhala — răspundea ironic funcționarul din administrație. Apoi sever: mie să-mi spuneți ce număr: 10, 20, 30, 100?

— Nu știu pe numere.

— Regretăm atunci...

— Dacă e așa, dați-mi toate numerele de când a început romanul.

Dialogul acesta se schimbă de zece ori pe zi la ziar.

Toată lumea era fericită: directorul că i-se răspundește foaia; administratorul, că face vânzare; publicul că află tainele „elitei evrești”... dar, mai mult de cât toți, autorul!

F. era în al noilea Cer! Uite nene. că avea „stofă de romanist”

și el nici nu bănuia! Succesul era o „consacrare”, cea mai sigură dintre toate. De acum încolo nu-i mai pasă de nimic: cariera literilor îi era deschisă.

Seria zilnic folieionul — după câteva zile se dase de gol că n'are nimic gata — și îl seria din ce în ce cu mai mare entuziasm, pentru că vânzarea creștea.

Pe vremea aceea F. era cam slăbuț. Nenorocirea lui! Într'o bună zi căzu la pat. Trimise folieionul de acasă, măzgălit ca vai de lume. Nu se prefăcea, era bolnav serios. Căldura i-se mărea. Mediul îl opri de a mai scrie.

Corectorul ziarului, Constantinescu-Lascabelo, se pomeni atunci cu următorul răvaș:

Dragă Lascabelo!

Aici, alăturată, îți trimet o piesă de 5 lei și te rog să faci tu — cum te vei pricepe, că știu că ești băiat de talent — urmarea romanului pe mâine, eu fiind bolnav al tău F. Colegii intervintră pe lângă Lascabelo, ca să nu cadă beleaua pe capul lor:

— Fă-i Lascabelo, că e bolnav!

Lascabelo se împelivi la început, susținând că i-s'ar cuveni 6 lei. Atât luă F. pe folieion. În cele din urmă se învoi. A doua zi alt bilet:

Dragă Lascabelo!

Îți mai trimet o patacă de cinci lei, cu aceiași măzgălite, fiind încă în pat.

Servus F. Grozav îl nemulțumea pe Lascabelo, diferența: două halbe, nu corn și bacșișul, la fiecare folieion. Se supuse totuși și de astă dată. Povestea se mai repetă de câteva ori. De câte ori primea răvașul și „patacă”, Lascabelo devenea antisemit și ocăra de mama focului ziarul — lucru curios — mergea tot atât de bine: ca și cum Lascabelo ar fi trăit, de acum lumea, în mijlocul „elitei evrești”, de care habar nu avea.

Într'o zi Lascabelo îl trase un chef, sau mai bine zis început un chef, pentru că nici una din petrecerile noului romanier nu țineau numai o singură zi. Pără hula asta, unde ar fi fost bietul Lascabelo! Era vorba că F. să se întoarcă la slujbă, când biletul fatal sosi:

— Dragă Lascabelo!

Iată piesa, din înainte cu romanul, că merge. Sunt mort, devotat. F. Lascabelo nu zise nimic. Se duse direct la tipografie, așa cum era, în continuare, luă fașile lungi de hârtie de corectoră pe care scria de obicei și se puse pe lucru. După ce sfârși folieionul, puse la urmă un cuvânt cu litere mari, gotice și îl sublinie de trei ori — ca un fel de iscălitură:

„Sfârșit”.

Apoi se întoarse la berărie, împăcat.

Acest priekiu, după expresia unui coleg, fu un adevărat carmagin: Avram se sinucide de disperare și fiind închiat în camera sa, este mâncat trei sferiuri de soareci; Ruhala fu sfâșiata de o leoaică la o menterie dela Urși; Isaac se înecă în lacul Tei și cadavrul său ajunsse la Urgii; Natanael fu tăiat în două de un tren în stația B. M.; iar Sarah, frumoasa Sarah, cea cu părul roșu ca romanele, căzu în mânele canibalilor cari o mâncară în ziua când șeful tribului înbracă un surtuc nou, ca să fie sigur că nu va mai fi pus să continue romanul — cum ar fi cerut interesele ziarului — Lascabelo ucisese pe toți evreii povestirii!

Când acest ultim folieion căzu în mâna lui F., nenorocitul, galben ca un mort, înfășurat într'un palton gros — deși era verde — aleargă la redacție disperat.

— Unde e Lascabelo să-i zbor creerii? Mizerabilul! Ucigașul! Unul, domnule, măcar unul de afarisente să-mi fi lăsat, tot puteam continua romanul aducând noul actori în scenă. Aveau de gând să-l țin măcar până la Crăciun! La ce a doș'o de Sarah, pe frumoasa Sarah la canibali și pe Natanael în stația B. M. nu știu!

— Ponson de Terrail cum își învia evreii? Înviază-i și tu! Îi sfătuia un coleg.

— Pe cine să înviez, mă? Pe

Școalele streine

Nimărui nu trebuie să-i scape importanța școalelor streine aflate la noi în țară.

Nu ne vom ocupa de școalele streine clandestine, de care a prins de veste la timp admirabilă organizațiunea a Siguranței Statului nostru, ci ne vom mulțumi să punem în discuțiune școalele streine cunoscute.

Așa zisele școli profesionale sau înmulțit în ultimul timp.

Dacă ar fi să dăm crezare organizatorilor și conducătorilor acestor școli și în special preoțimeii streine, ce stă în fruntea lor, școalele profesionale streine, sânt destinate să crească buni cetățeni ai acestui stat, mențiți conducerei viitoare a organizațiunilor străine aflătoare în țară.

În realitate însă aceste școli formează un pericol permanent liniștii publice, ele fiind destinate să crească generațiunile viitoare, în acel spirit de ură caracteristic actualilor conducători, ce luând parte la marile prefaceri prezente, nu pot renunța la spiritul șovin în cari au fost crescuți, la dărâmbarea privilegiilor avute în timpul stăpânirii naționalilor lor.

Si ce este mai dureros e faptul că se vântura ideea că însuși statul Român, să contribuie materialicește și să sprijine moralicește, aceste pepiniere de iredentisti și anti români viitori. În baza tratatelor de pace prin cari statele aderente pe temeiul reciprocității, acordă libertățile culturii și școalelor minorităților, urmează și noi ca o națiune civilizată, să acordăm aceste libertăți.

Nimic nu ne împiedecă însă, să cenzurăm exercitarea acestor libertăți, spre a nu fi dăunătoare consolidării și siguranței statului nostru. Si fie însuși temeiul tratatelor de pace trebuie să reducem aceste școli la proporția reală a membrilor naționalităților streine și la adevăratele lor nevoi.

Cum limba oficială a statului nostru, este limba națională de stat, aceste școli ori care ar fi destinațiunea absolvenților, să fie obligate ca toate cursurile, afară de cele de specialitate să le predea în limba oficială de stat.

De asemeni cursurile și cărțile de studiu, trebuiesc supuse unui control serios, spre a nu se depăși întru nimic însuși scopul profesional, profesional în vederea căruia conferința păcii a acordat aceste libertăți.

Dacă e să credem declarațiunile conducătorilor autorizați ai naționalităților streine, că doresc să rămână cetățeni credincioși ai acestei țări, și că doresc să participe la viața publică aceste afirmări nu concordă cu sporirea școalelor streine.

Statul Român deschis larg porțile serviciilor publice tuturilor cetățenilor fără deosebire de neam.

Pentru ocuparea viitoare a profesiunilor libere și a tuturilor serviciilor nu se va cere de cât studiile necesare acestor indeletniciri. Si atunci, dacă în adevăr, streinii în mod serios, doresc să ia parte la conducerea vieții publice cum vor putea să o facă dacă nu au urmat școalele Statului Român!

Căror scopuri ascunse se pregătesc elevii școalelor streine sporite în ultimul timp;

Ce se va face cu acest proletariat intelectual eșit din școalele streine și cărora le vor fi închise ușile profesiunilor și ale serviciilor publice românești? Sânt crescuți spre a creia legiuni noi de nemulțumiți spre a spori numărul agitatorilor viitori.

Trbuie să luăm aminte. Problema prezintă o mare însemnatate pentru viitor. Minoritățile adică cetățenii noștri de alte naționalități, ei însuși trebuie să înțeleagă situațiunea grea ce o pregătesc generațiilor viitoare și să reducă numărul școalelor profesionale la adevăratele lor nevoi și în raport cu numărul locuitorilor lor naționali.

E în deosebire cunoscut că școalele profesionale pregătesc preoții culturilor respective. Ori la populațiunea streină, cunoscută din statisticele oficiale, nu-i necesită atâtea școli, fiind că nu toată populațiunea streină se va putea transforma în hogi, rabini, pastori și pateri.

Statul însuși trebuie să reducă numărul școalelor profesionale la proporțiunea adevărată a populațiunei streine fiind răspunzător de viitorul tinerilor generațiunii astfel reduse să le acorde nu numai sprijinul său, ci să le statifice, să le formeze școli de stat, în interesul cetățenilor de alte neamuri, ce contribuie și ei la greutățile statului nostru.

Dreptul istoric de viață al poporului nostru în cuprinsul hotarelor țării lui, impune datoria măsurilor de prevedere celor chemați să-i conducă destinele.

Astfel în organizarea societății viitoare și în pregătirea ei exercitarea tuturilor profesiunilor să fie subordonată școalelor Românești, de Stat. După cum legiuitorii tuturilor statelor, în acordarea drepturilor de exercitare a diferitelor profesiuni cer un anumit sens moral și o anumită pregătire. Noi Românii în interesul consolidării țării noastre pentru cari am jertfit atâtea sânge și atâtea muncă, trebuie să luăm măsuri pentru viitor.

Toate intențiunile sub versive pot fi legal și civilizate para-

lisate, fără a creia nemulțumiri, ci numai direcționând concepțiunile greșite spre drumul cel drept.

Astfel în Statul Nostru Românesc unde toți cetățenii, de toate indeletnicirile vieții sociale și anume:

1. Numai absolvenții școalelor și universităților statului, vor putea exercita profesiunile libere, sub condițiunea diferitelor titluri ce se vor acorda.

2. Numai absolvenții școalelor Comerciale Românești, vor avea dreptul să exercite profesiunea de comerciant în viitor.

Capitalurile streine vor fi neapărat admise, în firmele românești conduse și direcționate însă numai de Român.

3. Meserile nu se vor putea exercita de cât de absolvenții școalelor de meserii Românești, de stat.

Până la realizarea acestor măsuri de prevedere națională, până la înființarea tuturilor școalelor de care avem nevoie și în epoca de tranziție în care trăim, vom putea lua imediat măsurile ca toți aceia ce vor cere autorizarea exercitărei unui comerț, sau a unei meserii să dovedească cel puțin că epoca de pregătire, de ucenicie au făcut-o într-o instituție sau la un patron Român.

Aceste măsuri de identificarea persoanelor ce iau parte la viața economică a Statului nostru, nu pot nemulțumi absolut pe nimeni.

Însuși cetățenii noștri de alte naționalități au interesul ca în statul nostru comun, să aibe privilegiul față de streinii altor state.

Cetățenii Români, ori care le-ar fi neamul, aspirând la exercitarea diferitelor indeletniciri în stat, trebuie să se supună condițiunilor generale de admisibilitate în aceste indeletniciri. Spre a deveni medici, trebuie să urmeze facultatea de medicină, spre a deveni magistrați, avocați sau funcționari, pe cea de drept, spre a ajunge ofițeri, rigorile școalelor militare; comercianți și meseriași urmează să prezinte garanțiile unor anumite pregătiri.

Părinții cetățenii români, srații de neam, trebuie să se gândească la viitorul copiilor, lor ce și-i vor face în țara românească, trebuie să se gândească la răspunderea lor față de aceste nevinovate vârstare și să nu se lase mințiți de niște iluzii ce nu se vor mai împlini nici când.

Lăsând îndemnul celor ce le primejduesc viitorul copiilor printr-o pregătire streină situațiunei și realității, să îndrepte activitatea copiilor lor spre țărâmul cel sănătos, Școalele Statului Român, pot asigura situațiunea copiilor tuturilor cetățenilor, nu școalele profesionale, al căror absolvenți nu vor putea ocupa puținele locuri din clerul religiilor streine. Cetățenii Români de neam strein retrageți-vă copiii din școalele streine, ori care ar fi îndemnul și presiunea exercitată asupra voastră, și înscrieți la școalele statului, fiindcă în Statul Român vor trăi în viitor.

Judecați voi înși-vă, cu propria voastră judecată, nu prin mintea și influența celor ce stăruiesc și în potrivea vremii și în potrivea realităților.

V. Chiru.

Socialiștii din alte țări

Ca în toate țările, unde sunt fabrici și alte întreprinderi industriale, și lucrătorii dela noi s'au organizat pentru apărarea intereselor lor. Și au avut și au dreptate. Căci era o vreme, când lucrătorul, nu numai dela oraș, ci și cel dela sat, era socotit drept mașină, care să producă cât mai multă avere pentru stăpân. Până nu s'au unit, ca să-și apere interesele, nu au putut face nimic. Îndată ce s'au unit, lucrurile au început să se îndrepteze, lucrătorul a ajuns să-și capete o răsplătă mai dreaptă a muncii lui, pacea a început să se instăpânească între clasele sociale și lucrurile vor avea să meargă tot mai bine.

Diavolul însă nu doarme. S'au sculat o seamă de oameni și au zis: nu e bine nici așa. Nimeni să nu mai aibă nici o avere: țărâmul să nu mai aibă pământ, care să fie proprietatea a lui, fabricantul să nu mai aibă fabrică și mașinile lui, meseriașul să nu mai aibă uneltele lui, nimeni să nu mai fie proprietar de casă.

Toate să fie ale tuturor, ear pentru împărțirea lor se vor înființa niște comitete numite soviete. Dar totul să fie comun. Pe oameni i-au apucat multe nebunii, dar nebunia aceasta numită co-

munist sau bolșevism le-a pus vârf la toate.

Unde duce, am văzut și vedem în Rusia, unde în arma activității sovietelor numărul locuitorilor a scăzut cu 12, și douăsprezece milioane de suflete, căci pier de foame și de boale și de goliciune și de frig, ear bolșevicii din sovietele cele multe cu armata lor și ceice în cu ei se lăfăesc în puținele bunătați, cari au mai rămas. Chiar și socialiștii cei adevărați sunt prigonți în Rusia, unde le zic mencevici, de aceea citim mereu prin gazete, că în Rusia nu mai conțenește tocmai socialiștii cu răscoalele contra bolșevicilor.

Și la noi s'au găsit o seamă de oameni, cari s'au strădui și se mai străduesc să vâre otrava bolșevismului în sufletul oamenilor noștri. Acești otrăvitori sunt de două neamuri: Ovrei și Unguri.

Seama aceasta de Ovrei au tot interesul, ca la toate popoarele să fie veșnic neliniște, frământare, ură între frați, căci numai atunci neamul lor poate „profita” cât mai mult jumulind pe creștini. De aceea și vedem în fruntea comunistilor sau bolșevicilor tot Evrel (Iidovi); în Ungaria a fost Beta Kun, în Rusia Troțki, în Germania alfi. Ca să înșele ochii lumii au cumpărat și cumpără și suflet,

Sergent Vasile Iuncu. — Să știi camarade și să știi că osăzul român este același de la general până la soldat, cu același suflet mare și același iubire de țară. Ne bucurăm din inimă că țara noastră este prețuit de ostasi noștri și voi gradații aveți datorita că deslusiți soldaților noștri îndemmurile noastre bune.

Secretariatul.

Cruțați pădurile

Prin noua lege votată de parlament mai acum câteva zile, s'au luat multe măsuri înțelepte, menite să împiedice înstrăinarea pădurilor noastre.

Datorită acestei legi venite în timp se va rândui tăierea pădurilor așa fel ca să nu se îngăduie tăierea fără nici-o samă care s'a făcut până acum. De asemenea străinii nu vor mai avea dreptul să cumpere întinderi mari de păduri cum au făcut până acum și lemnele să le trimeată în străinătate cu prețuri mari.

Din pricina aceasta lemnul de lucru este foarte scump și, e mare lipsă de el sau și dacă se găsește e de calitate nu tocmai bună. Starea aceasta de lucruri trebuia să înceteze mai ales acum când lemnul se caută foarte mult la noi pentru refacerea locuințelor stricate din cauza războiului.

Legea dă puțină cooperativelor muncitorești sau țărănești să cumpere și să exploateze pădurile.

Astfel lemnele nu vor mai trece hotarul ci vor folosi acelor care le tăie și le fasonază iar banii scoși din vânzarea lor intră în pungile românilor noștri, îmbogățindu-i pe dânșii și pe familiile lor. De aceea sfătuim pe toți gospodarii de la Țară, ca și pe cei mărginași de la orașe să se întovărășească în cooperative care pe lângă un bun câștig bănesc le va procura și lemnul pentru ars și pentru cele trebuitoare unei mici gospodării cu prețuri efitine.

Nădăjduind că sfatul nostru prietenesc va fi ascultat de urăm tuturor muncitorilor cinștiți, spor la muncă.

Moș Dumitru.

Avram, pe care l-au mâncat șoareci pe trei sferturi nu mai puțin; pe bietul Metanoel tăiat drept în două de tren; pe Ruhăla ruptă în bucăți de lei, sau pe frumoasa Sarah din măruntaele canibalilor? Și aceasta porțiță de scăpare nu-a luat-o, asasinul! l-a fărâmițat ca să nu mai poată măcar învia.

Peste câteva zile după ce se mai liniștise lucrurile, Lascabelo strigă în gura mare:

— Păi ce vrea el? Cu cinci lei să-și fie vieața tuturilor necunoscuților până la a doua înviere?

Const. Riulef.

Înștințare

Ziarul Nostru se poate găsi în capitală la următorii chioșcari:

- 1) Chioșcul Lupovica la Sf. Gheorghe;
- 2) Chioșcul dela statuia lui I. C. Brătianu;
- 3) Chioșcul spitalul Colțej;
- 4) Chioșcul Hotel Princiar;
- 5) Chioșcul Str. Regală 4;
- 6) Chioșcul „Independență” ca-lea Victoriei;
- 7) Chioșcul Bulevardul Carol colț Victoriei;
- 8) Chioșcul Hotel Boulevard;
- 9) Chioșcul Strada Regală 6.

de creștini, cum e la noi unul Cristescu și alți câțiva, pe cari îi pun în frunte, ca lumea să creadă, că Românii sunt cei ce vreau bolșevism.

Noi mai avem parte și de alți propovăduitori ai bolșevismului. Aceștia sunt Ungurii trimiși de guvernul din Budapesta. În Ungaria, câtă o mai rămas, stăpânesc și acum boerii și ciocolii (conți, baroni și nemeși). Aceștia nu au dat poporului unguresc de acolo nici pâna în ziua de azi nici votul universal, egal și secret, ca la noi, nici nu au făcut nici o lege ca moșile cele mari să fie împărțite la țărani fără pământ sau cu pământ puțin. Ca să-i ametească, le cântă mereu, că înțaiu trebuie să cucerească înapoi pământul românesc al Transilvaniei, cel slovacesc al Ceho-Slovaciei, cel sârbesc al Croato-Slavoniei. Fiind Ungaria acum o țară mică, vede că cu puterea armelor nu poate face nimic împotriva celor trei țări, între cari numai România singură e mai mare decât a fost Ungaria până în anul 1918. De aceea tocmai la noi caută mai mult să producă nerândușii mari cu ajutorul ideilor bolșevice sau comuniste. Dar nu au izbutit și nu vor izbuti. Căci și la noi socialiștii, în cari se bizuiau mai mult nu mai vreau să știe nimic de comuniști, mai ales că aceștia sunt mai toți arestați și în curând vor avea să-și capete osânda fiind condamnați la muncă sămnică în ocne.

Cum înțerea aceasta a socialiștilor a început încă de mai înainte în alte țări. Cei mai mulți socialiști sunt în Germania, țara care are cele mai multe fabrici, deci și cei mai mulți socialiști. Eată ce zice un deputat socialist german, despre datorințele socialiștilor:

„În toate țările vedem după prăbușirea cea mare (din 1918) majoritatea lucrătorilor socialiști având guvernul în mâna lor sau fiind părtași la el și totodată ca reprezentanți și aparători ai intereselor naționale din țara lor. Lucrătorul german se simte mai tălău ca german și numai după aceea ca socialist internațional.*

Socialiști din Carintia (o provincie din Austria) și-au adus numai decât aminte, că ei sunt Germani și au pus mâna pe armă, ca să-și apere țara lor, când armata jugo-slavă a vrut să o cuprindă. Socialiștii chehi sunt mai întâi Chehi, tot așa cei englezi, francezi și ceilalți. De lucrul acesta trebuie să se bucure orice bărbat, care nu se lasă înfricat de nimeni. A fi național nu însemnează a nu se interesa de bunăstarea materială, ci însemnează a lucra, ca bunele însușiri, pe cari le are poporul tău să fie dezvoltate cât mai mult, poporul să înflorească și lucrătorii să se simțească bine în mijlocul lui. A fi național însemnează a fi liber, libertate adevărată nu poate însă exista fără să stăpânească rândueala bună, care regulează drepturile și interesele fiecăruia. Unde se înțelege libertatea astfel, că fie care poate face ce vrea, acolo stăpânește anarhia, adică un fel de războiu al tuturor contra tuturor și lipsa oricărei rândueci. În cuprinsul unei națiuni trebuie să fie apărute interesele fiecărui individ și ale fiecărei clase sociale cu îngrijire (adecă să nu caute lucrătorii binele lor făcând rău celor care au fabrici și ateliere, nici proprietarii de fabrici și ateliere celor care lucrează în ele, nici țărani orășenilor, nici orășenii țărănilor).*

* Internațional e cel ce nu-și bate capul cu neamul lui și nu se socotește nici că e Român, Ungar, German, francez sau alt neam.

Frumoase vorbe dela deputatul socialist german! Iar ideile lui au prins la socialiștii germani, cari știu, că încă în anul 1919 s'au hotărât cu bucurie să lucreze un timp anumit nu numai opt ore pe zi, ci nouă, declarând, că câștigul dela ora a noua îl lasă pe sama țării lor străntorâte.

O pildă frumoasă de dragoste de neam și de țară au dat și socialiștii englezi. Ei au fost până acum de curând în grevă și acum e vorba să se impace cu proprietarii minelor, în cari lucrează. Un reprezentant al guvernului le-a dat de știre, că va trebui să li se micșoreze lefurile (simbriile, salariile), pentru că lucrurile s'au effinit în Anglia și dacă li se vor plăti tot lefurile cele mari, va fi rău de țară, care nu mai poate plăti carbunii așa de scump. Conducătorii lucrătorilor au declarat,

că ei se învoiesc la micșorarea lefurilor.

Dar socialiștii unguri ce zic? Socialiștul, Cismadia, care e deputat în camera din Budapesta, a declarat scurt: „Noi suntem socialiști, dar în rândul înțaiu suntem de o sută de ori, de o mie de ori maghiari.“ Ear fostul ministru socialist al Ungariei, Carol Peyer, a protestat contra celor ce zic, că socialiștii unguri s'în cu bolșevicii, când ei luptă cu țările contra lor.

Când va veni deci ispititorul evreu, ungar sau român cumpărat, ca să-l îndemne pe lucrătorul român la bolșevism, răspundă-i cu furca cea lungă! Căci cel evreu lucrează pentru neamul lui evreesc, cel unguresc pentru neamul lui unguresc, și nici unul pentru binele lucrătorului român.

Victor Lazăr.

IGIENA ȘI MEDICINA POPULARĂ

Când am vorbit într-unul din numerile precedente ale „Culturai Poporului“ despre apa de beut am arătat că corpul omului perde în fiecare zi aproape trei litri de apă și că această apă trebuie pusă la loc în măsura în care să perde adecă tot zilnic. Despre această trebuință a corpului ne înștiințează setea, și toată lumea știe cât de mult ne chinuște setea când nu avem la îndemână apă sau alte beuturi, cu cari s'o satisfacem. Seta este și mai chinuitoare decât foamea. Am vorbit atunci pe larg despre apa de beut. acum, vreau să zic câteva cuvinte și despre celelalte beuturi cu care ne putem mulțumi setea. Dar înaintea de ale înșira este bine ca să arăt mai pe larg rolul pe care îl joacă beuturile noastre în corpul nostru, cum și în ce fel trebuie luate ele.

Mâncările tari intrate în stomac să mistuie mai ușor când sunt înmuiate într-o câtime oarecare de lichid. Organele și umorile (umezelle) corpului nostru cuprind o cantitate mare de apă, care mereu să perde prin sudoare, bale, ud, etc., și care zilnic trebuie pusă la loc. Toate beuturile merg în stomac, care le mistuie și după aceea ele trec în sânge și în celelalte umori ale corpului. Dacă luăm beuturi în cantitate prea mare, mai mult decât ne trebuie te moleșesc și ostenesc stomacul, îl umflă prea tare și îl împedecă să mistuie bine mâncările tari (solide). Pe lângă aceasta beuturile prea multe subțiează sângele și produc o slăbiciune generală. Prin urmare nu trebuie să bem printre mâncări, dela o masă până la cealaltă, dacă voim să avem poftă de mâncare și mistuirea să se facă cu înlesnire. Afară numai de cazul când am muncit prea din greu, am umblat prea mult, ne-am ostenit peste măsură și din această pricină avem o sete arzătoare, atunci putem s'o potolim bând puțină apă, sau o limonadă, o bere sau alte beuturi răcoritoare. La o mâncare este de ajuns dacă bem 2 până la 3 pahare de apă, iar copilii un pahar până la unu și jumătate.

Un lucru de mare însemnătate este temperatura beuturilor. Mulți din noi au obiceiul de a lua supra fierbinte, tot așa și cafeana cu lapte, ceace este rău, afară numai de împrejurarea în care voim să scăpăm de o durere de cap (migrenă) prin o excitare (afățare) vie a stomacului cu ajutorul lichidelor fierbinți, cari atrag sângele dela cap în jos. Beuturile trebuie să aibă o temperatură (căldură) potrivită.

Sunt mulți cari în timpul verii iau beuturile cât să poate de reci, din ghiță sau chiar cu ghiță, ceace este iarăși rău deoarece ne pot produce o greutate în mistuire. Obiceiul de a lua printre mase beuturi prea reci, sau înghețată, este și mai rău, căci s'au văzut cazuri în cari omul, în timpul verii, fiind asudat a murit subit (repede), pe neașteptate; iar mulți capătă colici (dureri) intestinale, vărsături, urdinare ca de hoferă și chiar peritonită (aprinderea cămeșii mațelor). Prin urmare, nu va lăsați ispite și nu întrebuințați nimic ce este prea rece. Apa adusă dela fântână în momentul de a fi beută este îndejuns de rece.

Să vedem ce trebuie să facem în caz de boală. În boalele cu fierbințeală mare, cum sunt: febra tifoidă (lingoarea), pojarul, vărsatul, scarlatina, sau în aprinderile cu căldură mare, trebuie să bem lichide în măsură potrivită, nu mult odată, ci des și câte puțin. Beutura să fie rece ca temperatura din casă, iar nu finută în ghiță. În boalele de rinichi însă beuturile trebuie date în cantitate mare pentru ca bolnavul să facă ud mult. Când stomacul este lenș și mistuirea anevoioasă este bine ca la sfârșitul mesei să se iee o beutură caldă, un ceaiu de teiu, de mușel un ceaiu rusesc sau o cafea turcească, cari înțesc stomacul. Când însă boala de stomac să însoțește de dureri și de vărsături, simple sau cu sânge, atunci este bine să se iee beuturi reci, recite în ghiță. În convalescență, după o boală grea, bolnavii își vor lua obiceiul din timpul sănătății, vor bea numai la masă, potrivit trebuințelor corpului, după cum îi va povățui setea.

Întru cât privește natura beuturilor, ea este foarte variată după cum este și compoziția lor, dela care atârna atât modul lor de lucrare, cât și cantitatea și temperatura lor. Cea mai simplă, cea mai bună, și mai sănătoasă, cea mai naturală, căci ea să bea așa cum a lăsat-o Dumnezeu, este apa de beut, despre care am vorbit amănunțit cu altă ocazie. După acestea avem beuturile acidulate (acrisoare și dulci) cum sunt limonadele și apele minerale, naturale sau artificiale, cari sunt mai mult întrebuințate și folositoare.

Limonadele sunt beuturi răcoritoare cari să prepară cu suc sau zamă de lămâie (citroană), apă și zahăr, sau cu alte diferite acide. Limonada care să prepară cu suc de lămâie să numește limonadă citrică, fiindcă sucul de lămâie este

acidul citric, care să prepară în două moduri; cu apă rece, sau cu apă fierbinte. În primul caz, cu apă rece, este de ajuns ca să stoarcem o lămâie tăiată în două, într'o jumătate de litru de apă și să punem zahăr cât voim să fie de dulce; iar în cazul al doilea să curățăm o lămâie de coaje, să scoțăm semințele, să tăie felii și să toarnă peste ele o jumătate de litru de apă fierbinte; este bine ca coaja de lămâie să se frece cu zahărul care să pune în limonadă pentru a-i da acesteia un gust mai plăcut. Această limonadă, înainte de a să bea să lasă să se răcească: ea este mai puțin acra decât cea făcută cu apă rece și este mai sănătoasă.

Limonada gazoasă să prepară din 2 pachete cu prafuri: unul cu 2 grame de acid citric (sare de lămâie) și 50 grame de zahăr, care pachet să toarnă într'un litru de apă rece, apoi să toarnă celalalt pachet care cuprinde 2 grame de bicarbonat de sodă. Această limonadă să mai poate prepara din apă de seltz în care să pune sirop de lămâie sau un sirop de coacăze (strugure roșii) de cireșe, de smeură. Aceste limonade sunt toate foarte bune și să pot bea pentru răcorirea setei.

Limonada vinasă este limonada obicinuită cu lămâie, despre care am vorbit mai sus, în care să pune 250 grame vin la un litru vin roșu sau alb vechiu.

În general limonadele sunt beuturi plăcute, răcoritoare, pe cari le pot bea oamenii sănătoși pe căldurile mari, în timpul verii, însă cu condiție ca să nu le beie în cantitate prea mare, nici prea reci, nici cu ghiță. Pentru oamenii bolnavi ele sunt tot așa de bune mai ales limonada vinasă, care este înțăritoare și micșorează căldura. Limonada nu este bună pentru cei ce sufer de stomac, de dureri de stomac (gostralgie), căci le mărește durerea prin acreala ei, tot așa și cei cari sufer de mistuire grea se vor feri de limonade, mai ales de cele gazoase.

Mai sunt limonadele așa zise minerale, cari să prepară punând 2 grame de acid nitric (azotic) sau 2 grame de acid sulfuric într'un litru de apă rece, în care apoi punem zahăr cât trebuie pentru ca să-i deie un gust plăcut. Aceste limonade fiind mai tari și nepotrivite cu orice stomac, să vor întrebuința numai după porunca medicului. Ele sunt însă bune pentru a opri curgerile de sânge (emoragiile), scuierea și vărsarea de sânge.

Limonadele purgative (cari fac curățenie, eșire afară) sunt foarte bune, când omul este constipat; ele sunt mai plăcute și mai ușor de luat decât alte curățenii, mai ales pentru femeii sau copilii. Cea mai bună și mai plăcută limonadă purgativă este aceea care să prepară astfel: să pune 30 până la 50 grame de citrat de magnezie la 120 grame apă caldă, apoi 50 grame sirop de zahăr sau sirop de smeură, care este mai plăcut; să lasă să se răcească și apoi să bea toată odată.

Beuturile aromatice sunt iarăși bune. Între acestea avem cafeana și ceaiul, despre cari voim vorbi altă dată mai pe larg.

În fine, mai avem beuturile alcoolice (spirtoase). dintre cari unele sunt beuturi fermentate, cum sunt; vinul, berea, vinul de mere (cidru) și vinul de pere; altele sunt beuturi distilate: rachiu (vâarsul), romul, Kirșul, etc. Despre acest fel de beuturi voim vorbi în numărul viitor.

Dr. Vasile Bianu
medic colonel în rezervă.

Congresul femeesc din Viena

La Viena s'au strâns în luna aceasta reprezentantele femeilor din 15 țări de pe pământ, ca să se sfătuească împreună, cum s'ar putea îndrepta starea femeilor de pe pământ, dar mai ales ce ar trebui să facă femeile, ca să se vindece mai curând ranele grozave ale războiului și să se împiedece pe viitor încăerarea cu armele în mână între popoare. Se înțelege, că membrele acestui congres femeesc au fost partea cea mai mare cele mai învățate femei, pe cari le au popoarele, dar mai ales femeile, cari au dat și până acum, prin muncă, dovadă despre iubirea lor față de deapropapele fără deosebire de legi și de limbă.

Ungurii din Maghiaria s'au grăbit să trimită și ei o delegată, pe d-na Szirmai. Aceasta n'a vrut să lase netrecut prilejul, ca în fața atâtor doamne și domnișoare venite din toate părțile pământului să se plângă, cât de nedreptățiți au fost Ungurii, că li s'a „îmbucătățit țara“ și s'a dat pe mâna străinilor, cari îi asupresc în fel și chip. Curat povestea lupului cu mielul: Ungurii nu mai pot asupri și stoarce acum pe Români și pe Slovaci și pentru aceea tot Ungurilor li s'a făcut nedreptate!

Dar străinii știu bine cum se poartă Ungurii și acum în țara, ce le-a mai rămas după vrednicia lor. Străinii știu, că și acum tennițele din Ungaria sunt pline cu nevinovați, cari ar vrea ca și în Ungaria să fie poporul stăpân; știu bine, că sub stăpânirea lui Horthy și acum să omoară oameni, iar cadavrele lor le aruncă în Dunăre, dar aceasta le dă la iveală. De aceea, abia și-a deschis gura doamna Szirmai, și doamnele și domnișoarele engleze, franceze, germane, italiene, americane și de toate neamurile au început să strige:

„Ce, tennițele din Ungaria?“ „Dunărea îl dă de gol pe Horthy!“

Unguroaica n'a mai putut vorbi și a trebuit să-și termine discursul. Ear prezidenta congresului, doamna Marshall (Engleză) a propus, ca din partea congresului să se protesteze în fața lumii întregi contra barbariei, care domnește și acum în Ungaria.

CITITORII NOȘTRI,
mai ales cei dela sate precum și meseriași și muncitori, de orice fel, cari doresc a înființa orice fel de cooperative precum și îndrumări speciale, să se adreseze inspectoratului cooperativei din Transilvania și Banat. Str. Lunei 54, Cluj.

CRONICA ECONOMICA

Bogațiile Provinciilor desrobite.

Majoritatea marilor industrii, a exploatărilor întinse, a vieții economice din provinciile scapate de sub jug și oprinare, se găseau în mâinile streinilor, fiind că statele stăpânitoare nu îngăduiau cu nici un chip marelui majorității Românești să ia parte activă la viața economică a statelor respective.

Aceste state dându și seama că prin stăpânirea mijloacelor de producție pot stăpâni ușor și mulțimile, a împiedicat prin toate căile pe Români de a intra în întreprinderile economice.

În centrele pur românești, au împănăat insule de streini, cărora le a creiat avantaje deosebite spre a lupta pentru desnaționalizarea neamului Românesc.

În școli, în instituturile statului între particulari chiar, nu se admitea de cât limba maghiară, sau germană ori rusă, fiindcă acele limbi erau limbile oficiale de stat.

Românilor nu li se îngăduiau de cât foarte puține profesii prin a căror exercitare interesele statului stăpânitor nu erau primejduite.

Acolo unde regiuni bogate și întinse se aflau în stăpânirea Românilor, sa găsit mijlocul de a paraliza ori ce acțiuni de emancipare și deșteptare națională.

Printre o chibzuită împărțire administrativă sau creiat județe, unele foarte întinse altele foarte mici, formându se capitalele lor după orașele cu majorități streine, împărțindu se majoritățile românești din anumite Provinciile, la cât mai multe județe.

Ast-fel că populația Românească să nu formeze o masă compactă capabilă de acte de independență.

Prin aceste sisteme, ce români în trei ani de stăpânire, nici nu s'a gândit să le îndrepte, ua chiar pare că le-ar menține în folosul streinilor, a căror limbă o păstrează majoritatea instituțiilor de stat, prin aceste sisteme fie, o viața economică Românească nu se putea creia.

Și cu toate suferințele îndurate în trecut, unii dintre Români noștri cărora le-au rămas suflete de slugă pentru vechii stăpânitori laudă și regretă timpurile de dereroasă amintire și sufletele lor de robi, li îndeamnă să mai păstreze între ei, în sânul familiei lor, în birourile și serviciile publice românești, limba părinților de odnoară.

Atât de puternică a fost sistemul strein, în cât vedea cât este de greu ca Români să se desberă de deșănțările vechii robii

Și viața politică și în special viața economică se îndrepta spre centrele statelor stăpânitoare, ce pompau toate producțiile provinciilor Românești.

Întreaga organizare comercială tindea spre aceste centre, către care se îngrămădeau toate căile de comunicațiune.

Prețutendenii filialele întreprinderilor mari centrale, și aveau sucursalele lor în provinciile Românești.

Tându-se drumul spre centrul comercial de altă dată, viața economică a producțiilor românești a început să scadă.

Pe lângă factorul însemnat al acestei vieți economice, drumurile îndreptate spre fostele centre streine ținând seama și de faptul că marile întreprinderi de producțiune se găsesc încă în mâinile celor streini de neam și ale căror simțăminte ostile nouă se manifestă puternic, vom putea înțelege de ce nu se pot pune în valoare bogațiile noastre și de ce valoarea banilor noștri garantată cu bogațiile țării noastre cele mai mari din cuprinsul Europei, este scăzută.

Măsurile de îndreptare trebuie luate imediat și posibilitățile îndreptării sânt numeroase.

Prin instituțiile mari, prin Casele Românești Comerciale din patria noastră să punem în valoare bogațiile provinciilor desrobite.

Întreprinderile existente în aceste provincii și aflate în mâinile streinilor să fie imediat naționalizate. Acțiunile lor să fie cumparate de Români și întreprinderile comerciale sau industriale ce se vând să fie cumparate de Români. Statul, modificând deprinderile locale cu privire la darea autorizațiilor pentru comerț și industrie, să sprijine în mod excepțional industria și concertul românesc.

Inițiativa particulară are aceeași datorie și marile instituții de credit a le căror averi nefârșite au crescut și la mărirea capitalurilor cărora a contribuit în mare parte și biruința țaranului soldat român au datorie să sprijine cu preferință obligatorie întreprinderile Românești.

Căile de Comunicațiune sistematizate și îndrumate spre centrele streine să se îndrepte de îndată spre marile centre comerciale Românești.

Avantajii pe Căile ferate la tarife, organizarea trenurilor speciale pentru industria și comerțul românesc — fără navete și samsarlăc, fără mituire și hoții — sânt mijloacele cele mai ușoare de înfăptuit.

Debușul deschis de piețele centrale a le vechilor state,

să se deschidă astăzi spre țara mamă.

De ce bogațiile noastre naționale să fie trecute prin contrabandă peste hotare, priciposind streinii ce se ocupă cu astfel fel de îndeletniciri și căți va naționali comunali?

Stăpânind abuzurile și furturile de la Căile ferate, să ne îndreptăm bogațiile provinciilor desrobite spre centrele Comerciale Românești din țara.

Capitalul Românesc, neținând seama de uneltirele streine ce propovăduesc și răspândesc zvonul nesiguranței în aceste provincii, să nu se teamă și să și investească puterea lui națională în toate întreprinderile noilor ținuturi.

Acestui capital ni neni pe lume nu-i poate impune preferințele și datorie lui de a sprijini exclusiv întreprinderile Românești, e o datorie națională. Dacă instituturile noastre de credit, existente, nu au acest curaj, Români din economie lor să creeze noi instituțiuni financiare în acest scop.

Statul să intensifice posibilitățile transportului în țara, creind avantajii în desfacerea produselor Românești din provinciile desrobite.

Trenuri zilnice de marfă și dacă nu se poate să se înlocuiască odată sau de două ori pe săptămână trenurile de pasageri ce voiajază cu o mare majoritate de călători grațiuși, cu trenuri comerciale, cu tarife scăzute fiind că ori cât de scăzute ar fi tarifele, vor aduce mai mari venituri statului de cât călătoriile cu liber parcurs.

Acestor bilete de favoare nefustificate în fața schimbării sistemului de biruirii, să li se destine în toate direcțiunile un singur tren pe săptămână, fiind că dacă se creiaza o favoare poate fi condiționată interesului general.

Aceste libere parcursuri să se acorde numai călătorilor oficiale a le funcționarilor statului și făcute în interesul serviciului și numai la un singur tren săptămânal.

Prin aceste măsuri de economie națională și politică, vom pune în valoare cu adevărat imensele bogații ale țării noastre, ce se prăpădesc și se pierd ne putând fi exploatare și vom redica nu numai valoarea monedei noastre ci și prestigiul nostru de Stat.

Dr. Talaleu Economu.

Incunoștințare.

Domnii Autori și editori sânt răgați să ne trimită lucrările Dlor spre a fi anunțate în gazeta noastră.

Asupra lucrărilor anunțate vom reveni cu dări de seamă.

DIN ISTORIA NEAMULUI ROMANESC

II.

Cum s'a format limba românească?

Trebue să spunem dela început, că precum nu există popor deplin curat, adevărat neamestecat, mai mult sau mai puțin cu sângele altor poporări, tot așa nu există limbă, în care să nu fi intrat imprumuturi din alte limbi. Când e vorba de a hotărî felul unei limbi, se ia în seamă tulpina ei și întrebunțarea mai deasă a unor vorbe. Socotind după acestea, tulpina limbei noastre e *latinească*, e adevărat limba latină, care a fost limba maternă a Romanilor, odinioară stăpânii lumii. Aceștia nu o spunem numai noi Români, cari știm și latinește, ci o spun și filologii străini, adevărat învățați, cari se ocupă cu studierea firii limbilor. Dintre aceștia, Germanul *Franz Diez*, renumitul filolog romanist, care s'a ocupat toată viața lui cu studierea firii limbilor romane, adevărat al celor născute din limba latină, zice că limba românească e înaintea tuturor celorlalte limbi romane (italiana, franceza, provensala, spaniola și portugeza). *Grisellini*, scriitor italian de pe la finele secolului al 18-lea, spune, că învățații scriitori italieni nu s'ar fi certat atâta asupra limbei italiene, dacă ar fi cunoscut limba românească. Iar *Kopitar*, filolog de origine slavonă, zice, că limba românească e cea mai bătrână fică a limbei latine.

Lucrul acesta nu a fost totdeauna recunoscut de străini și a trebuit luptă mare și din partea învățaților noștri români și din a învățaților străini cinstiți, ca să biruască adevărul. Iar din istoria acestei lupte trebue să cunoască fiecare Român cel puțin partea principală.

Când au început învățații noștri ardeleni Maior, Micu și Șincal să arate, că limba noastră e dreaptă fică a limbei latinești, au sărit învățații minezezi unguri, sasi și slavi ca arși, ca arși susținând, că precum noi nu suntem viță de Roman, ci o adunătură din tot felul de neamuri, tot așa și limba noastră e o împestrițatură de 5—6 limbi. Ei nu susțineau lucrul acesta de dragul adevărului, ci, după vechiul lor obicei, ca să ne umilească cât mai mult și nu cumva simțindu-ne de viță strălucită să ne vină în minte, că noi trebue să fim stăpâni aici. Ear Rușii, decând își puseseră în gând să inghită Moldova și Muntenia, spuneau, că limba noastră e slavă cu un adaus de cuvinte stricate latinești, pe cari Români ar trebui să se grăbească să le scoată din limbă.

Frământările acestea au trecut, și astăzi nimeni nu se mai îndoiește, că limba românească e fică limbei latine.

Din începutul istoriei neamului nostru știm, că poporul român e format din coloniștii români, cari s'au amestecat cu Dacii. Ar trebui deci, ca în limba noastră să fie pe lângă vorbele de origine latină, și multe vorbe de origine dacică. E lucru curios însă, că nu putem dovedi în limba noastră astfel de vorbe. Unii explică lucrul acesta astfel că Dacii s'au contopit așa de termeinic în neamul Românilor așezăți în Dacia, încât s'au perdat orice urmă de limba lor în limba urmașilor lor, adevărat cea românească.

Nu trebue să uităm, că în limba noastră sânt destule vorbe, cari nu se trag nici din limba latină, dar nici din una din limbile popoarelor vecine. Acestea pot prea bine să fie de origine dacică. Învățații noștri Nicolae Densușianu, care s'a ocupat între Români mai temeinic decât oricare altul cu istoria ținuturilor Daciei, Peninsulei Babarice, Italiei și Spaniei cum erau cu multe sute de ani înainte de nașterea lui Christos, explică altminteri cauza pentru care nu putem dovedi vorbe dacice în limba noastră românească. Intemeiat pe studiile, pe cari le-a făcut, ne arată că cu peste o mie de ani înainte de nașterea lui Christos au locuit în Dacia noastră poporul Pelasgilor. Acesta înmuțându-se, a început să roască înspre meazăzi în întreaga Peninsula Balcanică trecând și în Asia Mică, apoi înspre apus în Galia și Spania. Limba pelasgă a fost la început una despărțită. Ajungând în alte țări unde erau alte popoare, ea a trebuit să se schimbe cu timpul, dar tot nu s'a schimbat așa de tare, încât să i deosebească cu totul de cea care au continuat să a vorbească cei rămasi acasă, în Dacia. Aceasta e cauza de noi nu putem afla urme de limba dacică în limba noastră. Căci limba Dacilor fiind o soră a celei latine, nu a avut ce să peardă din ea când au venit Romanii aici.

Ori cum ar fi limba românească, fică sau soră a limbei latinești, ea a păstrat în vistieria ei cuvintele de origine latină. Cuvintele cu cari numim părțile corpului nostru sânt aproape toate latine:

cap, ochiu, frunte, păr, nas, ureche, gură, geană, dinte, mână, picior, deget, spată, umăr, genunchiu.

Tot așa cuvinte în legătură cu credința: *Dzov, lege, credință altar, turn, cruce, popă, cantor, cântăreț, curator, Duminecă, sărbătoare, pasesiuni, păgân, ajun, Cina Domnului, Florii, Rosalii, Crăciun, rugăciune, păcat, cuminec, comând, binecuvânt, paus, inger, jurământ, săptămână.*

Trebuințele truștești: *măncare, bere, ședere, durmire.*

Numele corpurilor cerești: *soare, lună, stele, luceafăr.*

Împărțirea timpului: *oră, ziua, noaptea, dimineață, seară, vară, toamnă, iarnă, primăvară; an, lună, săptămână; Luni, Marți, Mercuri, Joi, Vineri.*

Nume de animale domestice și sălbatice: *boia, vacă, vișel, cal, oaie, capră; lup, urs, vulpe ș. a.*

Etatea omului: *copil, băiat, fată, mamă, fiu, fică, văr, cumnat, socru.*

Apoi părțile dinlăuntru ale corpului, lucrări sufletești, nume de animale, plante, minerale, cuvinte în legătură cu păstoritul, multe vorbe în legătură cu lucru câmpului, de îmbrăcăminte, de tot felul de lucrări, pe cari trebuie să le facem în viață. Dar nu am păstrat numai cuvintele latinești, și în felul cum se schimbă ele când sunt legate unele de altele. În privința aceasta, limba noastră e cu mult mai latinească decât cea franțuzească.

Trebuie să mai știm însă încă un lucru. Limba românească nu e formată din limba latină, în care scriau învățații, și poezii romani, ci din limba latină vorbită de popor, din așa numită *latina vulgară*. Limba aceasta se cam deosebise de limba cea cultă și coloniștii romani aduși în Dacia au fost în cea mai mare parte români din popor, limba acestora a rămas la noi. De altminteri un vechiu scriitor roman zicea, că altminteri e a vorbi latinește și altminteri după gramatică, adică după cum scrie în cărți. Pagubă, că din limba cea populară ni s'au păstrat prea puține urme, dar din câte au rămas se vede, că limba de rând a Românilor se asemănă cu mult mai mult cu cea românească de astăzi nu numai în forma cuvintelor, dar ea avea și vorbe, pe cari în cărțile scrise de Români învățați nu le găsim.

Puterea firii latinești a limbii noastre a atât de mare, încât toate cuvintele străine intrate din alte limbi în cea românească au trebuit să primească în schimbările lor formele rămase din latină.

Victor Lazăr.

NOTICI
SI RASPANDITI
ZIARUL VOSTRU

CULTURA
POPORULUI

Luați aminte frați Români

b) Distrugerea religiei.

Religia și legea strămoșească au fost sufletul care a ținut unit poporul nostru, i-a dat tăria ca să lupte în trecut cu toate greutățile, să treacă prin toate pericolele și să-și păstreze limba și nația lui de Român. Religia a fost mângâierea lui în tot soiul de nevoi ce au trecut peste capul lui. Religia noastră este cea mai morală și cea mai bună. Dușmanii văzând că prin această religie, poporul nostru este unit, este solidar și deci reprezintă o forță, caută prin orice mijloc a distruge religia, ca apoi pe nesimțite, să ne pote împărți în grupuri mici, și deci să ne subjege și să facă ca poporul să muncească pentru bunul trai al altora. Și fiindcă nu aveau curajul a ataca direct religia, caută pe nesimțită cu vorbe meșteșugite, să ducă lumea în rătăcire.

* * *

1. Astfel s-a născut **francmasoneria** care sub forma propagării carității și speculând și explicând fals principiul nostru creștin care zise; „Să nu știe dreapta, cea ce face stânga”; caută a înșela lumea. De fapt în ce constă acest lucru? Pune pe oameni a face cotizații, sub motiv ca să strângă un fond, din care să se ajute cei săraci. Cei cari intră în această tagmă, sunt supuși la fel de fel de jurăminte și forme secrete, ca să-i orbească, și să le lege gura când ar vedea adevărul. Din bani strânși, prin cotizații și donații însă, ce se face? **Se plătesc izuri enorme, celor care se zic conducătorii, se ajută în general clasa evreiască.** Drept formă, se ajută pe ici pe colo și câte un creștin adevărat, dar atunci sub formă de greșală, ei bat toba în ascuns, spre a putea aduce exemple pentru cei slabi de îngeri. În fond însă, **francmasoneria**, este o uneltă a ovreimeii, care țintește la distrugerea drepturilor politice, la desființarea granițelor dintre țări, ca apoi ovreii prin șiretlicul lor să subjege lumea financiarmente, și astfel ei cu muncă puțină să trăiască pe spinarea altora. Dacă **francmasoneria**, este ceva normal, este ceva sincer și drept, de ce nu se organizează pe față? De ce nu publică principiile lor? De ce nu arată prin dări de seamă publice, ce fonduri au strâns, ce membrii s'au înscris, ce principii au, cum au întrebuițat fondurile și pe cine și în ce fel au ajutat? Dacă ar face aceste, atunci ar avea controlul lumii și s'ar vedea adevărul. N-o fac însă, căci atunci toți ar vedea, că speculându-se buna credință a celor mulți încasându-le bații și cotizații lunare, aceste cotizații merg ori în buzunarele câtorva speculanți, care fug de muncă cinstită și obositoare, sau că din acești bani se ajută numai evrei.

De ce supun lumea la forme și jurăminte secrete, dacă ei sunt cinstiți în sufletul și faptele lor? Este oare ceva imoral ajutorarea cuiva? nu! Din contra, e o cinste, e uman, deci de ce să faci binele pe ascuns și nu pe față?

În Franța, această castă a francmasonilor, făcuse mari progrese. Unul din francmazonii francezi, Generalul Andree, ajunsese chiar ministru de Războiu și în această calitate voia să ia măsuri pentru dezorganizarea completă a armatei. Își poate oricine închipui ce dezastru ar fi fost, atât pentru Franța cât și pentru omenire și civilizație. Lucrurile însă s'au observat la timp și s'au făcut cercetări, când s'a descoperit și probat cu acte și fapte, care erau intențiile adevărate ale francmasonilor.

Cu această ocazie, primul secretar al lojei francmazonice din Paris, care era în curent cu tot scopul ascuns ce urmăresc francmazonii, a publicat o broșură foarte interesantă, în care arată clar și cu probe și acte, în ce constă procedeul francmazonilor, cum sunt ei organizați, ce fac cu cotizațiile lunare, în buzunarul cui intră; și mai presus de toate că francmasoneria este opera evreilor, că lucrează mână în mână cu Comunitatea Israelita (Comunitățile Israelite), cu Socialismul etc. și țintește numai la distrugerea tuturor celorlalte naționalități în scop de a le subjege financiar și economic, evreilor.

Acea broșură, în care se spunea adevărul asupra francmasoneriei, a dispărut într-o singură zi și nu numai din librării, dar chiar dela cei cari apucaseră s-o cumpere, căci în pripă a fost plătită cu sume fabuloase, Autorul care avusese curajul a scrie, a dispărut fără urmă, la câteva zile după aceea.

Iată dar, care e scopul și de ce mijloace uzează această sectă religioasă.

* * *

2. A două încercare de distrugere o religiei, este crearea ordinului, sau a secției așa zisă a „Bunilor Templieri”, sau

„Adventiști”, sau cum li se mai zice „a pocăiților”. În ce constă această religie, zisă de ei morală? Pun în aplicare, ce este drept, câteva principii bune și anume: Nu beau nici o picătură de alcool, nu fumează, nu înjură de lucrurile sfinte, dar în schimb sub formă meșteșugită, că aplică biblia și sfânta scriptură, au o ură de moarte pe preoți și ei nu admit preot. De ce? Pentru că ei sunt convingși, că preotul în viața tuturor popoarelor, dar mai ales la români, au fost totdeauna conducătorii poporului și în zilele de bucurie și mai ales în cele de restriște. Preoții au mângâiat nevoile sufletești ale poporului, l-au condus în actele mari de apărare națională, au ținut sus, stindardul naționalismului. Au fost și sunt în mijlocul poporului, împărțind cu el și binele și răul; lucrând cu el alături, îndrumându-l pe calea bună a cinstei, a moralei, a muncii, a dreptății, a ordinii. Natural că în acest fel preotul e o piedică, și distrugând pe conducător: este ușor să prăpădești turma.

Adventiștii, sau pocăiții, nu sunt în realitate de cât tot un mijloc de propagandă dușmană, și proba este că sub motiv ca biblia oprește, ei nu vor să lucreze nimic sâmbăta și propovăduesc a nu pune mâna pe armă, ca să lupți pentru apărarea țării, a pământului strămoșesc și a națiunii.

Cine oare putea gândi la asemenea lucruri, cine poate să propovăduiască aceste îndemnuri, decât acei care n'au țară n'au pământ strămoșesc, cu morimintele străbunilor, și deci n'au ce apăra. S-a propus de atâtea ori evreilor să li se dea Țara lor, unde să fie adunați toți la un loc. Nu au voit însă, căci atunci s'ar prăpădi, căci ei nu sunt învățați a munci munca fizică grea, anevoioasă, cu care prin sudoarea feței să-și câștige existența. Ei trăiesc numai cu comerțul, în care nu e muncă grea, e câștig mare fără sudoare, și unde păcălind pe alții, cu trudă puțină, câștigă mult și trăiesc bine. Dacă toți evreii ar fi la un loc, n'ar avea pe cine să păcălească, căci corb la corb nu și scoate ochii.

Iată dar cine sunt întemeietorii acestei secte atât de periculoase, iată dar cum sub formă blândă și sub masca unor lucruri bune, morale și igienice, ei urmăresc scopuri necinstite, nemorale și chiar a subjege complet economice pe ceilalți. Pentru ei, hotarele de țări, conducătorii morali și sufletești ai poporului nu le convine, căci acestia îi demască.

Toți adventiștii plătesc o taxă lunară. A făcut cineva vreo socoteală, cât de mare e aceeași sumă strânsă prin taxa lunară și în ce buzunare merge? Nu! Ei bine suma strânsă este colosală, și ea merge în buzunarul câtorva șireți, care speculează buna credință și naivitatea celor lesne creduli.

Ei urmăresc distrugerea tuturor națiunilor și în special a Românilor.

Feriți-vă deci ca de ciumă de acești ademenitori, de acești șarlatani, care vă mint, Nu credeți nimic din ce spun ei. Atunci când vin să vă convertesească, sau să vă expue principiile lor, întrebați astfel: „dacă sâmbăta nu e permisă a lucra, atunci de ce mâncați, că și mâncarea este un lucru”. „Dacă preoții nu-i admiteți, atunci de ce primiți pe învățătorii vostri? Aceasta o fac, căci ei voesc a înlocui pe adevărații sfătuitori morali ai principiilor creștine cinstite, cu acești șarlatani speculanți, ziși învățători, care încasează cotizațiile lunare. Întrebați ce strică limitele unei țări, care asigură, ordinea, munca și garantează viața și libertatea fiecărui. Isus Cristos a zis — *Dați Cezurului ce este al Cezurului — deci a recunoscut nu numai autoritatea unui stat, dar chiar pe cea a capului unui stat.*

**Anunțurile
și Reclamele
se primesc la
Administrație
Cluj, Str. Dorobanților 1b**

Viața Pământului și Viața pe Pământ

— Ține nepoate, și ian vezi rupe 'n mâni lespedei asta? — Să fie mai supțire, ar mai merge; dar nu vezi că e prea groasă și de geaba 'ncerc.

— Tocmai de acea și-am dat'o, fiind că știam bine că cu toată mincia ta, tot ea-i mai tare. Dar să-avea vreau să-ți arăt prin asta. Ian judecă bine lucrurile și că-mă de vezi, ce fel de putere pui în strădania de a o rupe și ce fel de putere e aceea ce leagă particulele lespedei, de n'o poți tu 'vinge.

— Drept vorbind e tot putere și una și alta. Deosebirea între ele ar fi numai în aceea, că pe când întrăbuințăm puterea muschilor mei deci o putere a unei ființe vii; pe cea mi să 'n potrivește cu puterea ce leagă între ele particulele ei, deci o putere a materiei fără viață, a materiei neorganice.

— Prin urmare, nepoate, în toate corpurile din natură există o putere, o forță a materiei ce le alătură. Deosebirea între ele ar fi, și pe când la cele vii, cele organice, — ca animalele și plantele — această putere e o putere de viață, neorganice, — ca pietrele, huma, creta și altele — e o putere a materiei minerale, e o forță brută.

— Unchiule dragă, dacă nu te superi, ai putea să-mi explici, cum particulele corpului neorganic sunt legate strâns la oală, de aceea forță brută a materiei din care e alcătuit?

— Bucuros nepoate. Ai văzut cum un magnet ține, lipite de el, bucățile mici de fier, cu o putere nevăzută? Ți-aduci aminte când simțeam amândoi de puterea ce fusese legată între ele diferite corpuri cerești din sistemul nostru solar?

— El bine; o putere asemănătoare cu aceea a magnetului față de bucățelele de fier; ca aceea a soarelui ce ține în spațiu la aceeași distanță de el pământul; asemănătoare cu aceea a pământului ce ține lipite de el toate corpurile de pe el; astfel de putere se găsește și în cele care particule, ce alcătuiesc materia ori căru corp din natură. Aceste puteri în diferitele particule legate unele de altele în mod nevăzut, cum soarele ține în spațiu universal diferitele planete din sistemul său.

— Și cum vezi, nepoate, dela bobul de nisip și până la astrele ce rătăcesc în nestărușul spațiu și universului, găsim o aceeași putere, puterea de atracțiune reciprocă, mai mare sau mai mică după felul materiei și depărtărilor la care se aplică; fie că această forță grupează între ele particulele ce alcătuiesc un corp oarecare, fie că stabilește legături nevăzute între însăși diferitele corpuri.

— Această putere, ce cu drept cuvânt o putem numi *universală*, — deci ea stăpânește ori ce materie din univers, — deși e unică, în unele împrejurări și sub influența unor anumite cauze, ni-să înfățișează sub diferite forme.

— Ca să înțelegi mai bine înfățișările diferite sub care ni-se arată simțurilor noastre această putere, să luăm o pildă.

— De sub stânca cea din vale, vezi cu ce putere fășnește, ca un decolaj argintiu, cristalul isvor al Sădășorului? Și cum în unde repezi, se rostogolește zgolbiu prin pajistea de mușchi, înveselind și dând viața a tot de prin prejur, de parcă și stâncile, cu al lor suflet bătărit din negura vremii, zimbesc la drăgălașele lui șoapte?

— Ei, încă apa, acest corp lăptos al

natură, ne poate da cea mai frumoasă pildă pentru diferitele înfățișări ale puterii, ce leagă la oală în brâu la argintiu diferitele ei particule înfinit de mici.

— Privind-o acum nepoate, pare că aceea putere e așa de slabă, că de abia ține apa strop de strop unită în șipot, ce alunecă la vale săltând ușor din peatră în peatră.

— Așa e fiind-că e cald. Dar iarna când și pietrele crapă de ger, așa de tare îngheață apa, că abia cu ciocanul o poți sparge.

— Aceiași putere stăpânește particulele apei, dar pe când frigul o face ca să le fie mai strâns unite, căldura o face să le lase să alunece unele peste altele.

— Dacă încălzești apa și mai mult, această putere lasă diferitele particule, așa de slab unite, că ele încep a se despărți, devin mai ușoare ca aerul, se ridică în sus grupându-se așa despărțite sub forma de nori și neguri, cum bine vezi ceața, ce acum abia se ridică de pe valea Jiului.

— Și când vre-nu vânt rece face să scadă căldura norilor, puterea cea din nou adună particulele între ele, le grupează în stropi și aceștia devenind prin concentrare mai grei ca aerul cad sub formă de ploaie binefăcătoare peste pământul însetat de arșița unui soare iute de vară, ca cel de astăzi.

— Aceste schimbări, nepoate, sunt din cele ce fie care poate lesne vedea și pricepe, când căldura variază, și nu numai la apă ci și la alte corpuri. cum ar fi de pildă metalele.

— Găsim încă și alte schimbări de înfățișare ale acelei puteri, ce cu greu, nepoate, le ai putea ghici obârșia chiar urmărind-o pas cu pas.

— Să vezi numai. Închipește-ți, că colo jos în șipotul de apă, ce s'arunca în cascada de lângă Botu-Țapului, ca o ploaie de mărgăritare, ar fi o roată, care împinsă de puterea apei s'ar roti neîncetat.

— Dacă facem ca roata aceasta să învârtăscă o mașină de produs electricitate, am câștiga-o pe aceasta într'un mod din cele mai lesnicioase.

— Deocamdată avem aci puterea apei prefăcută în putere de învârtire, un lucru mecanic deci, și aceasta la rândul ei prefăcută în putere electrică.

— Electricitatea, dacă o trimitem prin sârme, o putem transforma în lumină, în căldură, etc. etc.

— Vezi nepoate, cum una și aceeași putere, sub influența unor cauze anumite, ni-să înfățișază sub tot atâtea forme noi simțurilor noastre.

— Îți mai amintești de cele ce spunea-m în povestire vieții pământului, că în starea în care-l lăsașem nu apăruse încă viața, pe el?

— Da, și chiar ziceai că împrejurările rele nu dăduse pas vieții să apără până atunci.

— Prin răciră continuă a pământului, curățându-se aerul de multe din otrăvurile, ce sub formă de vapori îl stricau, împrejurările au devenit prielnice primei vieți, primei ființe vii.

— Îți citeșc în ochi întrebarea nepoate, vrei să știi anume din ce fel de materie s'a plămădit această primă vietate. Nu e greu de aflat; căci ne fiind alte materii pe pământ atunci de cât cele minerale adică cele neorganice, nu se putea alcătui corpul acestei prime vieți, de cât din acestea.

I. P. Voitești.

INFORMAȚIUNI

„Dreptatea” bolșevicilor

Cei plătiți gras de bolșevici strigă în toată lumea, că dreptate ca la ei nu e nicăieri. „Dreptatea” bolșevică se vede mai bine și din ceea ce publică președintele tribunalului electoral din Moscva.

Rusia are între 110—120 milioane de locuitori. Dintre aceștia drept de vot au numai 671.000. Ear când au fost alegerile din urmă, s'au dus să voteze numai 340 de mii, din cari au votat pentru bolșevici 248 de mii, așa că în Rusia cea stăpânită de bolșevici 248 de mii taie și spânzură mânăncă și beau, ear peste 120 de mii de mii suferă și mor de foame, frig, holera și alte boale.

Pentru Țară. La București s'a înfăptuit cel dintâi „Teatru Popular” românesc, având capital serios și personal cu pricepere.

Ceea ce ne bucură, cu deosebire, este vestea pe care ne-au adus-o gazetele din capitală că cea dintâi piesă admisă de comitetul „Teatrului Popular” — compus din oameni de valoare unor N. Iorga, S. Măndrescu, P. Mișic — este drama patriotică în 3 acte intitulată „Pentru Țară” și datorită unui membru al societății scriitorilor români. Firește, un Teatru Popular, trebuia să înceapă cu o lucrare patriotică și felicităm comitetul că a găsit-o, în aceasta vreme de criză a teatrului românesc.

Dela „Asociațiune” („Astrea”), Sibiu. Se aduce la cunoștința Onor. Direcțiuni ale despărțimintelor „Asociațiunii”, că comitetul central al acestei instituțiuni de cultură a hotărât, să dea deocamdată în schimbul taxei de membru de (2 Lei) membrilor săi ajutători „Calendarul Asociațiunii” pe anul 1921, unul din cele mai bune calendare ale noastre, al cărui preț a fost fixat cu Lei 7 pentru neabonații „Bibliotecii populare”, editată de „Asociațiune” și cu 5 Lei pentru abonații acestei biblioteci. Astfel Onor. Direcțiuni, cărora li s'a trimis de mai înainte câte un număr mai mare de exemplare din acest calendar, sunt rugate să împartă cu ocazia adunării cercuale și înalte ocazii, acele exemplare membrilor ajutători, cari achită taxa reglementară de Lei 2 Direcțiunilor, cari nu li s'a fost trimis exemplare, li se vor trimite în timp apropiat, rugate fiind, și aceste, să le distribuie în modul susindicat. Întrucât nu s'ar ajunge exemplarele trimise, Onor. Direcțiuni snt rugate a mai cere numărul necesar de exemplare.

Sibiu, în 9 Iulie 1921.

(Biroul „Asociațiunii”).

Atentate bolșevice.

Până una alta bolșevicii continuă să pue la cale atentate, nebuneșii contra României, lucrând prin criminalii plătiți ce-i au în Basarabia, și pe cari li împraștie în toată România. Astfel în două nopți la rând s'o încercat stricarea liniei ferate în vechiul Regat, lângă Ploiești și lângă Vitești, pentru a face să deranjeze trenurile, ucigând o mulțime de ființe nevinovate. Din fericire însă atentatele n'au reușit, descoperindu-se la timp uneltirile criminalilor.

CRONICA SĂPTĂMĂNEI

Peste hotare

Din străinătate săptămâna aceasta ne-au venit mai multe vești foarte importante.

În Asia mică Grecii au luat ofensiva contra turcilor naționaliști conduși de pașa Kemal și au înaintat mult, ocupând câteva orașe. Din nenorocire bietul popor suferă din cauza incendiilor, prădăciunilor și omorurilor pe cari le fac soldații amândouă armate.

În Polonia domnește un frumos avânt în poporul desrobii, pentru apărarea patriei atât contra bolșevicilor cât și contra germanilor ce vor să smulgă o parte din Silezia. Armata poloneză are azi 600.000 oameni. Cu întreținerea ei Polonia a cheltuit însă mulți bani scăzând valoarea lor, astfel că azi „marca” poloneză abia mai face 2 bani românești de unde înainte era egală cu un leu.

În Albania, o țară din Peninsula Balcanică, mindrii, adică albanezii de religia catolică s'au răscolit contra albanezilor mahomedani, cu care până azi erau în prietenie. Ei nu mai recunosc guvernul din Tirona, capitala de azi Albaniei că au făcut un nou guvern începând lupta și proclamând republica. Ei sunt conduși de prințul Merka Cșini nepotul unui erou național al lor, prințul Bibdada. Luptele urmează misiții fiind susținuți de Sârbi.

În Rusia în afară de bolșevizm au mai venit două nenorociri, de s'ar pareă că bunul Dumnezeu și-a întors fața dela sârmanul popor pentru crima ce-a făcut ucigând pe Țar și familia lui. Anume, foametea produsă de secetă și holera prăpădesc milioane de oameni, fără putință de scăpare, Rusia fiind sărăcită și despărțită de restul lumii prin bolșevizm. Astfel în mai multe guvernăminte țării amenințate să moară de foame au plecat dela casele lor lăsând totul în voia soartei. Douăzeci de milioane e numărul acestor nenorociri ce rătăcesc căutând o bucată de pâine în alte guvernăminte. Din nenorocire chiar acolo unde n'a fost secetă bucatele nu sunt prea multe, căci lipsind unelele câmpurile au rămas nelucrate. Astfel nenorociri țării n'au altceva de cât moarte de pe urma bolșevismului.

Iar acum, în urma foametei, venind și holera, care seceră zeci de mii de vieți, traiul nu mai este de suferit. Pentru aceasta bieții oameni, se hotărăsc să-și facă singuri samă. Astfel un sat întreg s'a închis în biserică și apoi l'a dat foc pentru a perii cu toții în flăcări. Aceste sinucideri sunt semnele grelelor timpuri ce se abate asupra Rusiei.

În Serbia, azi devenită după unire Jugoslavie, timpurile se arată asemenea foarte grede. Bolșevismul si-a făcut și acolo un cuib și sub formă de terorism, adică de fapte ce produc groază, chină poporul. Așa numai în ultimile săptămâni ne-a venit vestea a două atentate la viața Prințului Regent Alexandru, — în cercări criminale ce n'au reușit însă. Din nenorocire încercarea ce-au făcut-o nelegiuții, de-a omorâ pe Drăscovici, ministrul de interne a Jugoslaviei, a reușit. Drăscovici a fost ucis cu două focuri de revolver de Ali Abici un musulman bolșevic-terorist. El era un mare prieten al românilor și lucra pentru o înțelegere cu noi. E o grea pierdere pentru Serbia.

Bulgaria a fost acuzată de noi ca și de Englezi că tratează cu bolșevici și naționaliști turci dela Angora, pentru a ataca pe la spate Grecia. Guvernul bulgar răspunzând acestor acuzații arată că nu era gând să facă această nouă trădare care, de altfel ar plăti-o scump.

Ungurii pentru moment s'au astâmpărat. Au trimis la București reprezentant pe Baronul Zichy, care a declarat că toate organizațiile iridente îndreptate contra românilor pentru a relua Ardealul, au fost împrăștiute de guvernul Horty.

Viitorul va arăta dacă ungerii s'au mințit și de data aceasta.

În lăuntruul hotărelor Retragerea opoziției din Parlament.

Cea mai importantă întâmplare a acestor săptămâni, retragerea opoziției din parlament, adică din Adunările legiuitoare, este în fel și chipuri discutate de toate partidele politice și de întreaga țară. Guvernul șochează că opoziția se va întoarce deoarece cauzele pentru cari s'a retras fiind nelămurite, se vor înlătura dând putința unei înțelegeri.

Partidele din opoziție, adică partidul național din Ardeal, Partidul liberal, partidul țărănist și partidul democrat național al Dlui Iorga, declară că nu vor mai lucra în acest parlament și cer dezvoltarea lui, noui alegeri și retragerea guvernului.

Măria sa Regele după cum scrie în Constituție, are să hotărască asupra acestei crize. Frunțașii guvernului au fost ascultați de El și apoi au fost primiți în audiență și frunțașii opoziției.

Dnii I. C. C. Brătianu, Maniu, Nistor, Inculeț, Duca, Mihalache, M. Sa Regele, după ce a ascultat pe toți, are a *aviza*, adică a lua o hotărâre.

Nu se știe care va fi această hotărâre, dacă se va lua acum sau dacă va fi amânată pe la toamnă. Ceea ce îngreuiază însă situație este faptul că toate aceste partide din opoziție au declarat că nu vor lua parte la încoronarea dela Alba-Iulia dacă nu se va lua o hotărâre pe placul lor.

Totuși poate se va ajunge la o înțelegere care să întărească legăturile dintre partide spre binele întregii țări.

Votarea legii agrare pentru Ardeal.

Camera și Senatul au votat legea agrară pentru Ardeal prin care pământurile mării proprietăți trec în stăpânirea țărănilor.

După împroprietărirea vechiului Regat și-a Basarabiei împroprietărirea Ardealului sfârșește dreptă judecată a nevoilor și drepturilor țărănimii care poartă pe umerii ei mare parte din greutatea vremurilor. Țăranul ardelean are azi pământul lui. Sfaturile țării au hotărât astfel și M. Sa Regele a aprobat hotărârea. Măine pământul, pe care azi îl stăpâneșc țanarii prin arendările forțate, și încă alte ogoare noi vor trece în deplina lor proprietate.

E timpul să le spunem: Stăpâniți-vă sănătoși și munciti-vă cu dragoste!

Voi țărani din Ardeal asupriți de-o mie de ani sub jugul unui dușman necruțător, n'ati cunoscut până azi dreptatea. O mie de

ni v'au purtat cu minciuni, pe voi iobagii ce clădeți din sudoarea frunții voastre palatele mărețe ale Budapestei și închisorile niuneoase în care vă putrezeau oasele, v'au mințit, v'au înșelat, v'au furat.

Azi abia după trei ani de la liberarea voastră, sub domnia neînlătinătoare a legilor României Mari, dreptatea voastră a țaranilor de pretulindeni s'a făcut! O dreptate întreagă, fără înșelăciuni, fără ocoluri.

Fiecare va avea pământul lui, le român, fie de alt neam, dacă e supus legilor țării, dacă își dă datoria de cetățean, dacă știe să muncească.

Vedeți acum minciunile ce le-a pus dușmanul când căuta să vă înșele că pământul nu se va împărți?

Azi, dacă mai găsiți rățaci prin satelile voastre asemnea dușmani să le spuneți doar atât: nouă Măria Sa Regele Ferdinand al României, ne-a dat pământ dar vouă, peste Tisa acolo în Ungaria magnatului Horty, ce i v'a dat?

Căci trebuie să știți voi țaranii din Ardeal că în Ungaria pământul a rămas și azi în stăpânirea magnaților ce au câte 10 mii de jugăre pe când săracul nici loc de mormânt n'are. Trebuie să știți că atunci când cățiva oameni dropți din Ungaria au voit să dea cinstit pământ țărănimii magnații s'au ridicat contra lor și unindu-se împreună au împiedecat exproprierea și împărțirea pământurilor. Așa se face că țaranii maghiari mor de foame în țara lor pe când aici în Ardeal, vor avea alături de voi pământuri dăruite de hărnicia dreptății românești.

Dar voi știți, că magnații ar voi să vă ferească cu stăpânirea lor, și dacă n'o fac, este că oastea formată din feciorii voștri li împiedecă. Căci dacă vreodată ar putea ei pătrunde în Ardeal cel întâi lucru care l-ar face ar fi să vă ia înapoi pământurile pe cari azi le căpătați pe veci voi și copiii voștri.

Pentru aceasta trebuie să nu vă potriviți vorbelor rele ale străinilor. Să munciți harnic pământurile, și când țara vă va chema s'o apărați cu credință căci, apărându-o vă scăpați ogoarele voastre de cotropirea vrăjmașescă a magnaților. De asemenea să nu vă îngrijii dacă gazetele maghiare și săsești strigă contra înșelăciunilor. Căci și în Sfaturile țării aleși maghiarilor, și sașilor s'au împotrivit fără să aibă însă vorba lor nici o crezare. Dar cum știm cu toții, străinii nu se pot bucura de binele românilor, mai ales când cele mai multe pământuri mari le stăpânesc azi ei.

Voi căutați vă de treabă și așteptați inginerul hotarnic ce vă va arăta cari sunt marginile ogorului vostru. Dumnezeu e cu cei harnici, cinstiți și curajoși, — iar voi fiind asfel îi sunteți pe plac lui și vă arătați vrednici în al neamului românesc și buni supuși ai Regelui vostru.

Bucium.

Ziarul Vostru nu primește subvenții de la nimeni deci abonați-vă cât de mulți.

Acci ce răspândesc ziarul Cultura Poporului împlinesc o datorie de bunii Români.

BANCA ROMÂNEASCĂ

SOCIETATE ANONYMĂ

Capital Social 160,000,000 Lei

Sediul Central: BUCUREȘTI.

SUCURSALE:

Arad, Băiți, Brașov, Bazargic, Chișineu, Cernăuți, Constanța, Galași,

Cluj, Ismail, Târgu-Mureșului, Oradea-Mare, Sibiu, Tulcea, Timișoara.

Face orice operațiuni de bancă.

BANCA NAȚIUNEI

SOCIETATE ANONIMA

CAPITAL SI REZERVE LEI 175.000.000

BUCUREȘTI

CALEA VICTORIEI 98 (Piata Palatului Regal)

BANCI AFILIATE: LONDRA, PARIS, MILANO, VIENA, BRUNN (Ceha-Slovaclia) etc.

cum și în principalele orașe din țară.

Execută orice operațiuni de Bancă în general. — Scont. — Avansuri pe ipotecă, gajuri de efecte publice, secțiuni și mărfuri. — Efectuează plăți și încasări. Emite cecuri și scrisori de credit în țară și în străinătate. — Primește depuneri spre fructificare. — Execută ordine de Bursă. — Conturi curente.

A apărut

„COMORRA SUFLETULUI“

care cuprinde:
cântece populare de iubire și despre fire
cântece de plugărie, păstorie și pescărie,
cântece ostășești, colinzi, urături, rugăciuni ș. a. pentru toate vârstele,
stările sufletești și îndeletnicirile
poporul român. □□□□□□□□

Prețul (128 pagini) Lei 4.

Revanzătorilor rabat. — Se comandă dela
Librăria „ȘCOALA ROMÂNĂ” din Suceava
(Bucovina). □ Costul se trimite înainte.

În Editura „Școalei Române” au apărut de asemenea și alte cărți religioase — populare, de cântece, povestiri ș. a. al căror catalog se trimite gratuit oricui îl cere. □ Spre a înlesni onor. cetitorii cunoașterea cărților noastre, îi rugăm să binevoiască a ne înștiința în cari gazete cetele de ei, ar dori să publicăm titlul și prețul cărților □ noastre, care după cuprins sunt foarte folositoare. □

BANCA CENTRALA

Pentru industrie și Comerț s. p. a.
Cluj, Str. Regina Maria No. 6-8
(casele proprii).

Capital social Lei 50,000 000 deplin vărsat

Secția de Bancă ● Secția de Mărfuri

FILIALE:

Sibiu, Arad, Turda, Alba-Iulia, Hașeg,
Satu-Mare, Reprezentanți stabili în Bu-
curești, Kosice, Praga și Viena.

ANUNCIURILE și RECLAMELE se primesc la Administrație Cluj, Strada Dorobanților No. 11